

ወይዘሮ ፎዝያ ሓሽም ሚንስተር ፍትህ ዶ። ወይስ ግፍዒ።

ለዋህን ሕያዋይን ህዝብና ንዘመናት ብሕጊ እንዳባ እናተማሐደረ ተናቢሩን አንዳር ኩሎም ባዕዳውያን ገዛእቲ ድማ ንመዋእል መኪቱ ተቃሊሱ አእላፍ ደቁ ገቢሩ ተዓዋቱ። በዚ ድማ ህዝብና ነታ ዝሓለማ ናጽነት ይጨብጣ ድኣ እንበር፡ ብአንጻሩስ መንጠሊና ሃገራዊ ባርነት ብ18 መስከረም ተገዚመ። ባሕቲ መስከረም ምጂማር ብረታዊ ቃልስና ብምኻና ተኹርዕ!! መስከረም 18 ምሕያር ሓርበኛታትን ተጠበቅቲ ዲሞክራሲ ዝኾኑ ጋዜጠኛታት ብምኻና ድማ ተንብዕ!!

ሓርነትና ተመንጢላ ኣደራዕ ሓድሽ መግዛእቲ ህግደፍ ኮቪድ-91 ግን ክሰብ ምኣስ ኢና ክንጸወር፡ እቲ ኣሎ ዝብሃል ዓይነት ግፍዒ መግዛእቲ ኣብ ልዕሊ ህዝብና እናጽሓዩ ብእንታይ ገድኹኒ ጎኑ ኣውዲቁ ጓና ምኻን ንብጻዩ ህዝቡን ዝኾነ ስርዓት ህግደፍ ንምቁጻይ እንታይ እዩ እጃምና፡

ሰውራ ኤርትራ ኣብ ግዜ ብረታዊ ቃልሱ መስዋእቲ ዋጋ ሓርነት እዩ እናተባህለ ተኸፊሉ። እንተ ሎሚ ግን መስዋእቲ ዋጋ ስደት ካብ ዝኸውን ዕድመ ናጽነት ኣቁጺሩ ኣሎ። እታ እተረኸበት ናጽነት ውጽኢቱ ድማ ትሕቲ ትጽቢት መስዋእትና ፍትሓዊ መሰል ናይ ዜጋኣ ትኹንን ኮይና ኣላ። ኣብ መላእ ሃገር እስርቤት ሰሲኑ ሃለዋት ባርነት ሰፊኑ ኣሎ። መግዛእቲ ህግደፍ ንዝኸተሎ ሃገራዊ ባርነትን ዕንወትን ምጽዋሩ ሲኢኑ ሓዲር ሓሳብ ንስደት ተቃሊዑ ኣሎ። ንሃገር ምምጻእን ምዕቃባን እተኸፍለ ምስመዳእቲ ሎሚ መእሰሪ ዘይብሉ ማእደ ኾይኑ ተረፉ ኣሎ። ሃገርና **ኣብ ትሕቲ ቁርጠው ራኢ ስርዓት ህግደፍ ብሃጻይ ልጅ ኢሰያስ ዝምራሕ** ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ትርከብ ኣላ።

ሎሚ በዘም ሰብ ግዜ ዝኾኑ ስርዓት ህግደፍ ሕጊ ዓሽከራይ ሕብረ ለቢሱ ኣሎ ምባለይ ብኣብነት ሓደ ክልተ ኣሰንዩ ከቅርብ እንተ ፈተንኩ ቂር ኣይበልኩም። ሓደ ኣነ ብሕጊ እዩ ወዲኤ ዝብል መንእሰይ ወዲ ተባዕታ ኣጋጥሙኒ። ናብ ሱዳን ዓረብ ተስዲዱ 2% ዝኸፈለ ኣብ መፍርቅ 20ታት ዝዕምኡ መንእሰይ እዩ ዝነበረ። ኮይኑ ነገሩ ኣስደሚሙኒ ኣንታ ሓወይ ገለ ዶ ኣብ ጉዕዞ ስደት ኸ ቅንጣብ ሕንክት ኣይተማሃርካን፡ ስማዕ እሞ ስማዕ ድኣ ኣይበሉኻ እንበር ኩሉ ዓለም ዝፈልጣ ሕጊ ዘይብላ ሃገርና ብሕጊ ወዲኤ ኣይትበል። ያኢ 2% ምኽፋል ልዕሊ እቶም ሂወቶም ሂቦም ዝሰንከሉ ንሕክምናዊ ረዲኤት 'ን እንተ ኾነ ክወጹ ፍቃድ እናተኸልከለ፡ ብሕጊ እዩ ወዲኤ ኢልካ ኣይትካታዕ ብምባለይ ታዕታዕ ተባሂልና። እዚ ሓሊፍ ካብዚ ዝኸፍእ 'ን ኣሎ። ኣብ ሓደ ኣጋጣሚ 'ን ምስ ሓንቲ መንእሰይ ርእሳ ኣቅኒዓ ዓይና ከፊታ ክትርኢ ዘይትዓደለት ድማ ብሕጊ እዩ ወዲኤ ክትብል ብህዱእ ድምዲ ቃላታ ነገረትኒ። ያኢ ኣነ ቁሩሕ ለቢመስ እንታይ

ድኣ ሳዋ ወዲእኺ ኣፋንዮምኺ፡ ዝብል ሕቶ ግን ንዓይ እንበር ንዓኣስ ልባ ዝሰብር ኮይኑ ዳኣ ረኽብኹዎ። ዝረኽብኩዎ መልሲ ግን ካብ ልሳና ምኻን ተሪፉ ካብ ኣዔንታ ዝውሓዝ ንብዓት እዩ ነይሩ። ድሒሩ ነኣዔንታ ዘሰነዩ ልሳና ድማ ኣይኮንኩን ዝብላ ክልተ ቃላት ኣዝዩ ረዚን ዓዕጽምትኻ ዝሰብር እዩ ነይሩ። ኣቤት መስዋእቲ ዋጋ ሰደት ኮይኑ!! መስዋእቲ ቪዛ ንስደት ንኤርትራዊት ኣይ ገይሮም ስርዓት ህግደፍ። ኣብ ንኡስ ዕድመኣ ሓላፍነት ዝጎደሎ ኩናት ናይ ዶብ ግጭት ዝተወለዐ ሃገር ንምውሓስ ብዓል ቤታ ተሰዊኡ። ብመርዓታ ዕንባብኣ ዝረገፍት ካብ ቡዙሓት ሓንቲ እያ። ነቲ ድቂ ገዲፉ እተሰውእ ኣማኒኣ ውላዳ ንምዕባይ ናብ ዓዲ ዓረብ ከዲማ ከተዕቢ ተሰዲዳ። ንዋጋ ዝኸፈሎቶ ስውእ ብዓል ቃል ኪዳና እያ ድማ ብሕጊ ወጺኦ ዝበለጸገ። ጉዑዝ ብልብያ ከመይ መዲእኺ፡ ኣይኮንኩን እዘም ሃገር እዝጊ ይሃበም ካብ ኣፍሪቃ ኣጋጣሚ ጽብቅ ናይ ወደይ ዕድል ግዲ ኾይኑ፡ ባዕሎም እዮም ናይ ዑቁባ መሰል ሂባም ናብዚ ኣምጺኣም። ሕጂ ግን እቲ ሓይ ወደይ ትሕቲ ዕድመ ስግረ ዶብ ናብ ኢትዮጵያ ኣትዩ ኣሎ። ካብ መዓስከር ስደተኛታት ኢትዮጵያ ቀልጢፎም እንተ ኣምጹኡሉይ ከመልኸት መዲኤ ናብ ዚ ቤት ጽሕፈት። ሕጂ ድማ ከይድንጉይኒ ይፈርሕ፡ ኣማኒይ ሲኢን ሓድጊ ዝኾነ ወደይ ኣብ ኢደይ ከይኣተወ ከይቁጸ ይሸቀል ትብል ንስደት ቪዛ ዝኾና መስዋእቲ ኣሚና። ኣቤት መን ድኣሉ ኣይከሰርናን ተባሂሉ ቀሲኑ ዝውዕልን ዝሓደርን ዘሎ ብጀካ ህግደፍ፡

ከምቲ ኣብ መእተዊ ዝገለጽኩዎ ሕጊ ኣብ ሃገርና ከም ዘየሎ ንመጋብርያ ህግደፍ እንተ ዘይኮይኑ ብሩህ እዩ። ካብ ሕጊ ዝወጸ ህግደፍ እንበር ካብ ሕጊ ዝወጸ እሱር ናይ ፖሎቲካን ተኸተልቲ እምነቶምን ቤት ፍርዲ ዝሓለፎ ክሲ እውን የሎን።

ካብ መዓልታት ክሰብሩ ዕስራታት ዓመት ብምልኪ ዝትሓየሩ ሓርበኛታት ዜጋ በብሓይ ይጠፍኡ ኣለዉ። ኣብ ዓለም እታ እንኹ ሃገር ፍርዳዊ መስርሕ ፍትሒ ዘይብላ ሃገር ኤርትራ ሃገርና እያ። እሞ ድኣ ዝፍረዱ እሱራት ስለዘይብላ ድዩ፡ ወይስ ንዝተኣስሩ ዝፈርድ ዳኛ ስለዘይብላ እዩ፡ ወይ 'ን ንዝተሓየሩ ዝኾውን ህንጻ ቤት ፍርዲ ደዩ ተሳኢኑ፡ ብኡሱራት ዝመለኣ መዳጎኒታት ጉድጓድ በዚሑ፡ ናይ 30 ዓመት ሚንስተር ፍትሒ ወይዘሮ ፎዚያ ሓሽም ድኣ እንታይ ንበላ፡ ኣነ “ንዝህበ መልሰይ ዘኸስስ እንተ ኾይኑ ሓራ ክወጽእ ኣይደልን እዩ። ስለዚ [ሚንስተር ግፍዒ](#) ኢሉ መልሰይ ኣቀሚጠ ኣለኹ።”

ብ1983 ኣብ ጽቡቅ ግራት ትብሃል ዓዲ ወረዳ ደንበላስ ተመዲቦ ነይረ። ኣብዘ ዓዲ ኣቦይ ጸጋይ ዝበሃሉ ጸሊም ዝሕብሪ ቆርብቶም ቀጢን ኣዝዮም ቆማት መሓውር ዝነበሮ ናይ ዕድመ ጸጋ ዝተዓደሉ ኣብ 90ታት ዝዕሚኡም እዮም ነይሮም። ኣብ ደረት መንገዲ ዝነበረት ግራቶም ወፊሮም ስራሓት ማሕረስ ከካይዱ ብቀጸሊ ምርኣይ ይድነቅ ነይረ። ብሓደርኩም ኣብ፡ ከመይ ኢልካ ሓዲርካ ዝወደይ ዝጀመር ማዓልታዊ ዕለልና ኣብ ዘ ግራቶም ቀጸሊ እዩ ነይሩ። ታሪኽ ስም ዓዲምን ካበየነይቲ ዓዲ ከም ዝመጹን ማለት መበቆሎም ካብ ዘ ጎደቦና ሓድሽ ዓዲ ምኽኖምን ኣብሩሁለይ። ቀደም ዘመን ሓይ ሓረስታይ ኣቦይ ዊዒልካ፡ ምስ ተባህላ ኣብታ ጽቡቅቲ ግራት ክጽህይ ውዒላ በሎም። በዚኣ ድማ እነህትልካ እዘ ዓድና ጽቡቅ ግራት ኮይኑ ስማ በሉኒ። ከም ልማደይ እተወሰና ማዓልታት ብዘይ ምንባሮም ሓደርኩም ኣቦ ከይበልኩ ንግራቶም ሓለፍኩ። ድሕሪ ገላ ግዜ ሓይ መዓልቲ ሓደርኩም ኣቦ ዝብሉኩ ኩነታት ተፈጠሩ። ሓደርኩም ኣቦ ናይ ድሓን ዲኹም ከይርኣኹም ቀንዮ፡ ወይለይ ኣቦኻ ብዓላት እንድዩ ቀንዮ እንበር ኣነስ ድሓን እየ ወይ ወደይ ተሸቂልካ እንባኣር በሉኒ። ድሕሪ እዚኣ ድማ ኣቦይ ጸጋይ ኣብ ግራቶም እንተ ዘይጸኒሑምኒ ብዓል ከም ዝኾነ ይግንዘብ ነይረ። ግራት ኣቦይ ጸጋይ ዓውድ ኣዋርሓይ (ካልንደር) ንክብርታት ብዓላት ሕብረተ ሰብ ጥራይ ኣይነበረትን። [ሕጊ እንዳናባ ክሰብ ክንደይ ጽኑዕ ምንባር ብግብሪ እተማህርኩላ ጽቡቅ ግራት፡ ግራት እንዳ ቦይ ጸጋይ እያ ነይራ።](#) ሓይ ማዓልቲ ኣብ ግራት እንዳ ቦይ ጸጋይ ማእከላይ ዕድመ ዘለዎ ሰብኣይ ክሓርሎም ጸነሓኒ። ኣብ ማሕረስ እተዋፈረ ሓረስታይ ኣንፈት መንገደይ ብድሕሪኡ ናብኡ ገጸይ እናኸድኩ፡ ሓይ ካልእ ገባር ብዓል ነገሩ ድማ ሽነን እናበለ ብቅድሚኡ ናብኡ ገጸ ጎፍ በሎ። ወዮ ሓረስታ ማሕረሱ ገዲፉ ነጢሩ ናብ ብዓል ነገሩ ረኽብኩኻ “ዝባን መንግስቲ ካብ

ዛ እግረይ ከይትተርፍ ገዢትካ ኣለኹ ባሎ።። ግደ ሓቂ ነገረኛ ሰብኣይ ከ ሰናፍ ዶ ኾይኑ! እንታይ ኢኹ ዝበልኹ ባሎ። ከም ብዓል ድሓን። መስኪናይ ሓረስታይ ካብ ማሕረሱ ቡኹር ዝበሎ። ግርህ ኢሉ ዝባን መንግስቲ እዩ ዝብላካ ዘለኹ ካብዛ እግረይ ከይትተርፍ ብምባል ደጊሙ ገዘቶ። ወዮ ነገረኛ ሰብኣይ በል ስማዕ ኣንታ ደፋር ጽጋብኛ!! ንገድሊ ብኹሮም ኺሕድካ ንመንግስቲ ኢትዮጵያ ተንግስ ዘለኹ ኣነ ዝባን ገድሊ ካብዛ እግረይ ኹይትተርፍ ገዢትካ ኣለኹ ብምባል ተሰልበጦ። ምስኪን ሓረስታይ “ካብ እግሪ መልሓስ ይዕንቀፍ” ከም ዝብሃል መልሓሱ ተዓንቂፉ ኣብዑሩ ብጽምዶም ማሕረሱ ተኣጓጊሉ። ንባዕሉ ብሕገ ተጻሚዱ እግሪ እግሩ ክስዕቦ ተበገሰ። ስማዕ ኣንታ ዓመጸኛ ክሰምዓኩም እዩ ጸኒሑ። ንስኹ ኢኹ ብምዕንቃፍ መልሓሱ ተጥቆፖ ዝለኹ። ሕጂ ግን ንስኹ ካብ ዛ ማሕረስ ግራት ኣባይ ጸጋይ ከይትቡኩር፡ ጽባሕ ግን ጉዳይኩም ኣብ ጀማሂር ኬድኹም ተኸሰሱ ኢሊ ኣገላገልኩዎም ንሸዑ። ሲዒቡ ዝመጸ ግን እንድዒ እዝጊ ዋንኡም።

- ንገለ ኡሱራት ልዕሊ ርብዒ ዘመን ብዘይ ፍርዲ ዕድመ ንእስነቶም ዘበለዩ ኣመንቲ ጀሆባ ውትንሰ ኣብነት ክጠቅስ። ብስንኪ እምነቶም ብረት ኣይንዓጥቅን ብምባሎም እዩም ግዳይ 27 ዓመት ከይዮ ዘልዉ። ግደ ሓቂ ኣብ እምነትካ ምጽናዕ ንኣማኒኡ ቁድስ እዩ። ኣብ እምነቶም እንተ ተወከስና ይትረፍ ብረት ዓጢቆም ሃገር ከድሕኑስ፡ ንዝሓመመ ኣባል እምነት ስዳራ ቤቶም 'ን እንተ ኹን ደም ለጊሶም ከድሕኑዎ ዘፍቅድ እምነት ኣይኮነን ዘለዎም። እዚ እንተ ኹይኑ እቲ ነገር ክሲ ናይ ሚንስተር ግፍዒ ወ/ሮ ፍዝያ ሓሽም ኣብ ልዕሊ መን እዩ ዝኸውን ዘሎ፡ ኣብ ልዕሊ እምነቶም ድዩ ወይስ ኣብ እቶም ኣመንቲ እዩ ዝኸውን ዘሎ።
- ኣብ ልዕሊ እምነት ጽንጠ ኮስተ ድማ ብናይ ደገ ሓይልታት ዝምውሉ ብምባል ይኸሰሱ። ክሶም ንእምነቶም ድዩ፡ ወይስ ንገንዘብ ዝተመወልዎን ዝምውልዎምን ትካል ዝብልዎ እዩ።
- ነቶም ሓርበኛታት ድማ ከዲዎም ሃገር ንስርዓት ወያነ ሽይጦም ተባሂሎም ተኸሲሶም ንሕልፈት ተሓይሮም ኣለዉ። ስርዓት ወያነ ናይ መን ድዩ፡ ናይ ኢትዮጵያውያን ዶ ኣይኮኑን፡ እሞ ድኣ ሕጂ ንህዝብና ሃገርና ምስ ኢትዮጵያ ሓንቲ ሃገር ኢና። ዶር ኣቢይ እዩ ዝመርሓና ንቃልዓለም ኣይኮንኩ ብልበይ እዩ ኢሉ። ህግደፍ ካብዚ ንላዕሊ ክድዓትን ሃገር ንመሸጣ ኣብ ዕዳጋ ዘውረደ ከዳዕ ብውልቀ መላኺ ሃጸይ ልጅ ኢሰያስ ዝምራሕ ጉጅል እዩ። ስለዚ ካብ ብገመድ ዘስቅል ንላዕሊ እንታይ ፍርዲ ዳልያትሉ ሚንስተር ግፍዒ ወ/ሮ ፍዝያ፡ ነዚ ስቅ ምባላ ድማ ካብ ኣይኮነን ንላዕሊ ዝስምዕ ኣይምስለንን። እሞ እታ ገመድ ነቲ ኣብዛ ቦታ ብመዝነት ዘሎ ሰብ ልዕሊ ማንም እዩ ትምልከቶ።
- ኣብዚ ናይ ሎሚ ቅነ ተርእዮ ህዝቢ ኪዜን ምእሳር ጎሲኹዮ ዝሕለፍ ጉዳይ ኣይኮነን። ኣብ ቅድሚ ጽጉብ ጥሙይ ዮሎን እዩ ነገሩ። ስርዓተ ፍትሒ ኣብ ዘይብላ ሃገር ትርከብ ኪዜን ፍትሒ ኣይንታያን እዩ። መቐመ ኣብቲ መጀመርያ ድሓን እዘም ደቅና ጽባሕ ይማሃሩ ብምባል ትም ዝጀመረ ሳዕሪሩ። ኣብ እተላዕለ ኣድማ ናይ ተጋደልትን ስንኩላትን ደው ኣይበለን። ሲዒቡ ድማ ተማሃሮ ዩኒቨርስቲ ጸጊቦም ኣብ ዊዓ ተኣሲሮ ሰሚዕና ስለምንታይ ግን ኣይበልናን። ሎሚ ኸኣ ዓዲ ምልእቲ ተኣሲራ ስቅ ምባል ግን ንጽባሕ ንግሆ ህዝብን ሃገርን ንምጽናትን ምሻጥን እሺ ጌታይ ምባል እዩ ክኸውን። ብዓልቲ መዚ ግፍዒ ናይ ህግደፍ ዝኸነት ሚንስተር ግፍዒ ወ/ሮ ፍዝያ ሓሽም ዓዲ ምልእቲ ብናይ መን ትእዛዝ ከም ዝተኣስረት እንታይ ይኸውን መልሰ፡ ኣነ ኣብ 30 ዓመት ተሞኩረይ እተኣስረ እንተ ተኣስረ ከም ሚንስተር ብዓልቲ ግፍዒ መጠን ዝፈልጦ ዮብላይን እንተ በለትና ዘይንጽብዮ ኣይኮነን። ሓዳስ ሃገር ኢና ፍትሒ ክነምጽእ ንሰርሕ ኣሎና ዝብል ዓይነት መልሲ ምሃብ ግን እተለምድ እዩ። እሞ ሕጂ ኹ ነዚ ዲና ክንሰምዕ ወይ ይኣክል ኢልና ከነድምዕ፡

<https://youtu.be/TP3WG4DLOKw>

ሲብላዊ ሕገ ኤርትራ እንታይ ከም ዝብል እንተ ትፈልጥ ግን ሓድሽ ሕገ ንጽሕፍን ነጽድቅን ኣሎና ኣይምበለትን ነይራ ሚንስተር ግፍዒ ወ/ሮ ፍዝያ። እሞ ድኣ ሚንስተር ግፍዒ ነቶም ዘይትፍልጥም መነኣሳያት ኣበይ ክትብሎ ኢላ። ነቶም መጋድልታ ሰብ ናጽነት ተረፍ ገድላዊ ንእስነቶም ኣብ ማሕደር ኪሒዱ። ሎሚ ብግፍዒ ንክንድዚ ዓመታት ኣብ ማሕደር ብዘይ ፍርዲ ምስፋሮም ዝያዳኹም ንዓይ ይብጽሑኒ ትብል ከይሓነኸት ሕገ ንኹሉ ሓደ እዩ። ንሓደ ኣይርሕቆ ንሓደ ኣይቀርቦ ንኹሉ ማዕረ እዩ። ግን ንሚንስተር ግፍዒ ወ/ሮ ፍዝያ ዝምልከት ኣይኮነን።

ነዘን ክልተ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ዝተጻሕፉ ንመልኻት። ኣይሓፍሩ ኣይሓንኩ ክብሪ ወይ መሰል ናይ ከልቢ ካሕሳ ኣሸሓት ተኻሒሳ እናበሉ ኣብ ቃዳማይ ገጽ ኣስፈሮም። መሰኪን እቶም እተሓየሩ ጋዜጠኛታት ሓንቲ መዓልቲ ውን ብጌጋ ኣይተዘከሩን።

ኣሸሓት ዝተኻሕሰት ሰበይቲ

ኣብ ሸወደን፡ ሓንቲ ኣደ ከልባ ኣብ ጎደና ብራውዲ ተጻፊው ድሕሪ ምማቱ፡ 2,490 ዶላር ካሕሳ ከምእተዋህባ ዩ.ፒ. ኣይ. ዝተባህለ መርበብ ዜና ሓቢሩ።ጻል 38 ዓመት ካሮሊና ዋይዲንግ፡ ከልባ ኣብ መፋርቕ ወርሒ ጥሪ ድሕሪ ምጥፍኡ፡ ምሉእ መዓልትን ንጽባሒቱን ደልፊ ከምዝቐበጸቶ እያ ትዘረብ። ኣማስይኡግን፡ ብድሕሪ ገዝኣ ከልባ ተዛሕዚሉ፡ እቲ ከባቢ ከኣ ብደም ተሓዲቡ ጸኒሕዎ።“ሰብ ጥይት ተኩሱ ዝቐተሎ እዩ ዝመስል። ደሓር ከምዝተረዳእናዮ ግን ኣይኮነን። ወኻርያ ወይ ካልእ ኣራዊት እውን ኣይኮነን። ምኽንያቱ፡ መርመራ ተገይሩስ ኣሰር ተሳኢኑ እዩ” ትብል ንሳ። ደሓር ግን፡ ሓደ ጎረቤታ ኣብቲ እቶም ኣክላባት ዝወጽሉ እዋን፡ ሓደ ኣሞራ ኣብ ኣፍ ገለ ነገር ቀርቂኖ ኣብቲ ከባቢ ክዝምቢ ከምዝረኣየን ማንቲላ እዩ ሒዞ ዘሎ ዝብል ግምት ከምዝነበሮን ገሊጹላ። ብድሕሪ ደብዳቤ ናብ ዝምልከቶ ኣካል ጠሪዓ። ብመሰረት ሕገ ሸወደን ከኣ፡ ብኣራዊት ኣብ ልዕሊ ጥሪቶም ጉድኣት ዝወረደም ሓረስቶት ናይ ካሕሳ መሰል ኣለዎም። ብኡ መሰረት፡ እታ ኣደ ካሕሳ ተቐቢላ ንገዝኣ ተፋንያ። ወይዘሮ ዋይዲንግ፡ ነቲ ገንዘብ ነቶም ካልኣት ኣክላባታን ደማሙኣን ካብ ሓደጋ ዘድሕን ቀጽሪ ኣብ ምስራሕ ከተውዕሎ ምዃና ገሊጻ ኣላ።

“ይብል ጽሑፍ ጋዜጠኛታት ዝበለፀገ፡ ጋዜጣኣዳስ ኤርትራ” ሕታም 3 መጋቢት 2013 - ገጽ 1

ጉዳይ ናብ ካልእ ቤት ፍርዲ ተሰጋጊሩ ክረኣየለይ ዝኽእለሉ ባይታ ኣሎኒ ዶ?

ኣብ ቤት ፍርዲ ጉዳይ ኣሎኒ። ንጉዳይ ሒዞ ዘሎ ቤት ፍርዲ ግን ካብቲ ኣነ ዝሰርሓሉ ቦታ ዝረሓቐ እዩ። ብኸምዝን ካልእ ምኽንያታትን ድማ ጉዳይ ኣብዚ ቤት ፍርዲ ክረኣ ፍጹም ምቕእነት የብሉን። ሕቶይ፡ ጉዳይ ካብዚ ቤት ፍርዲ’ ዚ ናብ ካልእ ቤት ፍርዲ ተሰጋጊሩ ክረኣየለይ ዝኽእለሉ ሕጋዊ ባይታ ኣሎ ዶ?

ኣቶ ገብረሂወት ሚካኤል - ሓዝሓዝ

ኣብ ቤት ፍርዲ ሃገርና ንዜና ዝቀርብ ስእሊ ‘ን ተሳኢኑ፤ ናይ ኣመሪካ ናይ ማይክል ጃኽሰን ፍርዲ የቅርቡ። 15 ሕዳር 2013 -ገጽ 4.

ዝኸበርኩም ኣቶ ገብረሂወት፡ ኣቕሪብክምዎ ዘለኹም ሕቶ ብቐጥታ ምስ ክሊ ስልጣን ቤት ፍርዲ ዝተኣሰረ እዩ። ብመሰረቱ፡ ዝኹነ ናብ ቤት ፍርዲ ዝቐረብ ጉዳይ ነቲ ጉዳይ ክርእዮ ስልጣን ብዘለዎ ቤት ፍርዲ ጥራይ እዩ ክረኣ ዝግባእ። ኣብ ፍሉይ ኩነታት ግን ጉዳይ ካብ ሓደ ቤት ፍርዲ ናብ ካልእ ዝሰጋገረሉ ኣጋጣሚታት ኣለው። ዓንቀጽ 31 ናይ ሕገ ሲቪላዊ ስርዓት ኤርትራ ኣብ ሓደ ቤት ፍርዲ ዝተኸፍተ መዝገብ፡ ናብ ካልእ ቤት ፍርዲ ዝሰጋገረሉ መገዲ ደንጊጉ ይርከብ። ዝኸበርኩም ሓታቲ፡ ብመሰረት እዚ፡ እቲ ናይ ምስግጋር መስርሕ ዝካየድ ንስኹም ንሓደ ካብቶም ኣብዚ ዓንቀጽ ተዘርዚሮም ዝርከቡ ምኽንያታት ብምጥቃስ፡ ናይ ምስግጋር ትእዛዝ ክወሃቡልኩም ናብ ላዕሊዎይ ቤት ፍርዲ ምስ እተመልከቱ እዩ። እቲ ምልክታኹም ዝቐረበሉ ቤት ፍርዲ ነቲ ጥርዓን መርሚሩ እቲ እተቐርብዎ ምኽንያት ቅቡል

ከይኑ ምስ ዝረኽቦ፡ ጉዳይኩም ናብ ሓይ ነቲ ጉዳይ ንምድናይን ምርኣይን ዘበዊ ክለ ስልጣን ዘይብሉ፡ እንተኾነ ግን ንዋታዊ ክለ ስልጣን ዘለዎ ቤት ፍርዲ የሰጋግሮ ወይ'ውን ነቲ ጉዳይ ባዕሉ ክርእዮ ይኽእል። ንኣብነት ጉዳይኩም ኣብ ቤት ፍርዲ ዘባ ተኸፊቱ እንተ ነይሩ እሞ፡ ንስኹም ሓታቲ ብመሰረት እዚ ዓንቀጽ ኣመልኪትኩም እተቐርብዎ ሕቶ ተቐባልነት ምስ ዝረከብ ጉዳይኩም ናብ ካልእ ቤት ፍርዲ ዘባ ይሰጋገር ወይ'ውን ላዕላዊ ቤት ፍርዲ ባዕሉ ክርእዮ ይኽእል። እቶም ኣብ ዓንቀጽ 31 ናይ መሰጋገሪ ሕጊ ሲቪላዊ ስርዓት ኤርትራ ተዘርዚሮም ንረኽቦም ንምስጋር መዝገብ ምኽንያት ዝኾኑ ነጥብታት ድማ እዞም ዝስዕቡ እዮም፡ ኣብቲ ክሲ ቀሪብሉ ዝርከብ ቤት ፍርዲ ርትዓዊ/ዘይሸራዊ/ ዉሳኔ ንምሃብ ዘይከኣል ምስ ዝኸዉን ንኣብነት ሓታቲ፡ መከራኸርትኹም ኣብ ከባቢ ጉዳይኩም ዝሓዘ ቤት ፍርዲ ህቡብ ብምኻኑ ድዩ ወይስ ብኸልእ ምኽንያት ኣብ ልዕሊ እቲ ቤት ፍርዲ ጽልዎ ብምሕዳር እቲ ቤት ፍርዲ ጸግዒ/ወገን /ከም ዝሕዝ ከይገብርስክፍታ እንተደኣሃልዩኩም፡ ጉዳይኩም ናብ ካልእ ቤት ፍርዲ ክሰጋገረልኩም ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም። ኣብቲ ጉዳይ ቅድሚ ሕጂ ተላዒሉ ዘይፈልጥ ከቢድ ናይ ሕጊ ሕቶ ክልዓል እዩ ዝብል እምነት ምስ ዝህሉ፡ እዚ ነጥቢ ንብቐዓትን ተሞክሮን ናይቶም ክሲ ቀሪብሎም ዘሎ ደያኑ ዝትንክፍ እዩ። ስለዚ፡ ጉዳይኩም ቅድሚ ሕጂ ክርእይዎ ዕድል ዘይረኽቡ ከቢድ ናይ ሕጊ ሕቶ ከም ዘልዕል ምስ እትርድኡ፡ እሞ እቶም ደያኑ ነቲ ጉዳይ ብዝግባእ ክዳንይዎ ብቐዓት የብሎምን ኢልኩም ምስ እትኣምኑ ጉዳይኩም ናብ ካልእ ክሰጋገረልኩም ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም። ንምቕሉነት ተኸራኸርቲ ወገናት ወይ'ውን መሰኻክሮም ወይ'ውን ፍትሒ ብግቡእ ንምንጋስ ተባሂሉ ዝግበር ምስጋር። ማለት፡ ዋላ እኳ እቲ ጉዳይኩም ዝሓዘ ቤት ፍርዲ ነቲ መዝገብ ንምድናይ ክለ ስልጣን እንተሃለዎ፡ ሰብ ጉዳይ ነቲ ጉዳይ ብግቡእ ንክይትከላኸሉ ብምሕላን፡ ኣብ ዘይጥዕመኩም ወይ'ውን ብዙሕ ወጻኢታት ኣብ ዘስዕብልኩም ከባቢ ከም ዝተመረጸ ምስ ዝረጋገጽ'ውን ናይ ምስጋር ትእዛዝ ክወሃብ ክትሓቱ ሕጋዊ ባይታ ኣሎኩም።

እሞ ድኣ ከምዚ ኣብ ላዕሊ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተነጻሩ ዝሰፈረ ሲቪላዊ ሕጊ ኤርትራ እንዳሃለወና ሚንስተር ግፍዒ እንታይ ሕጊ እያ ክትነድፈልና፡ 30 ዓመት ንሚንስተር ግፍዒ መለበሚ ኣይኮናን ዘሎ ህዝቢ እናጸነተን ሃገር እናጠፍእትን ገና ሓዳስ ሃገር ኢና ትብል። ድሕሪ 30 ዓመት እንታይ እያ ክትደግም፡ በሉ ሕጂ እቲ ምርጫ ህዝብና ይጽነት፡ ሃገር ድማ ትጥፋእ ድዩ ወይ ስርዓት ህግደፍ ይጥፋእ እዩ፡ ንጸይቅን ግፍዕን ህግደፍ ዘርዘርካ ዝውዳእ ኣይኮነን። ን30 ዓመት ብረታዊ ቃልሲ ተጋድሎና ንፍትሓዊትን ርትዓዊትን ዝኾነት ዲሞክራሲያዊት ሃገር ኤርትራ ምምስራት እዩ ነይሩ። እንተ ኾነ ግን ኣብ ዚ 30 ዓመት ናጽነት ሃገርና ራኢ ህዝብና ዘኸተሙ ኣሎ። ሎሚ ሓቂ ኣብ ቅርዓት ወጺኡ ልቢ ተጋዳላይ ዘይኮነት ልቢ ሃጸይ ልጅ ተቃላይ ኢሰያስን ደቂ መዛምርቱን ጸላእቲ ህዝብና ምኽኛም ግዜ መስኪሩ ኣሎ። በሉ ኣበይ ኣበለት እታ ራኢ ልቢ ተጋዳላይ ንህዝብን ሃገርን እተጋደለት፡

ውድቀት ንዓመጽ ህግደፍ
ዓወት ንራኢ ፍትሒ
ሰሎሞን የውሃንስ
11/09/2020